

Nr 233.

Av herr **Nylander**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, angående anslag till bestridande av kostnader för officiellt deltagande från Sveriges sida i jubileumsutställningen i Rio de Janeiro år 1922.

Under de tre sista årtiondena har, som bekant, den sydamerikanska marknaden blivit av allt större betydelse för svenskt näringsliv, en sak som bäst belyses av några siffror över varuutbytet mellan vårt land och ett par av de förnämsta sydamerikanska republikerna. Under det att Sveriges införsel från Argentina år 1905 uppgick till 8.9 miljoner kronor, hade den år 1919 stigit till icke mindre än 148 miljoner kronor, under det att exporten från Sverige under samma tidsperiod visar en stegring från 1.1 miljon kronor till 12.2 miljoner kronor. Brasiliens export till Sverige, som år 1905 hade ett värde av 4.4 miljoner kronor, hade år 1919 växt till 45 miljoner kronor och Sveriges export till samma land och under samma tid från cirka 600,000 till cirka 7.5 miljoner kronor.

I Brasilien står man nu, som av Kungl. Maj:ts proposition nr 145 framgår, i begrepp att fira 100-årsminnet av sin självständighetsförklaring och kommer bland annat att fira denna högtidlighet genom anordnandet av en utställning, i vilken Sverige inbjudits delta, en inbjudan som lett till, att Kungl. Maj:t i nyssnämnda proposition föreslår upprättande av en svensk paviljong vid utställningen ifråga.

Under de diskussioner, som allt sedan hösten 1920 förts angående Sveriges deltagande i Riohögtidligheterna, har det från olika håll framhållits, att vårt land med hänsyn till Brasiliens stora ekonomiska möjligheter för vidgade handelsförbindelser med Sverige borde delta på värdigt sätt. Innan inbjudan om deltagande i själva utställningen anlände, hade man härvid särskilt tänkt sig utsändande av en svensk Bihang till riksdagens protokoll 1922. 4 saml. 67 häft. (Nr 233—235.) 1

officiell delegation, som skulle till Brasilien framföra Sveriges lyckönskningar. Även om man till en början hade tänkt att anordna denna delegation i en större omfattning, så har samma tanke ehuru i mindre utsträckning även upptagits i kommerskollegii skrivelse av den 9 sistlidne februari till statsrådet och chefen för kungl. handelsdepartementet, i det att där som alternativ 3 upptages anordnandet av en svensk paviljong jämte utsändande av en mindre handelsdelegation, vilken man eventuellt hade tänkt sig utsträcka resan även till Buenos Aires.

Emellertid har chefen för handelsdepartementet icke ansett sig på grund av kostnadsskäl kunna upptaga mer än en av dessa åtgärder nämligen uppförandet av en paviljong, ehuru han själv säger, att bägge åtgärderna i förening säkerligen bäst skulle vara ägnade att befordra det önskade syftet.

Jag vill för min del till fullo instämma i sistnämnda åsikt och finner det därför ur många synpunkter önskvärt, att, för att ett verkligt gott resultat skall uppnås, en delegation på tre personer även utsändes i enlighet med det av kommerskollegium framställda förslaget. Jag är den förste att erkänna nödvändigheten av den yttersta sparsamhet med allmänna medel, framför allt under nu rådande depressionsperiod och skulle med hänsyn härtill hava ställt mig skeptisk mot Sveriges deltagande, om det icke gällt ett land med så stora möjligheter som Brasilien, och om icke andra länder i så stor utsträckning där mangrant möta upp. Dessa komma nu i vissa fall att även utsända officiella delegationer enligt ungefär den plan, man från en början hade tänkt sig i vårt land. Det är under dylika förhållanden enligt min uppfattning till stor nackdel, att icke, för att göra resultatet så gott som möjligt, kommerskollegii förslag i sin helhet följts, även om det betingar en merkostnad utöver Kungl. Maj:ts förslag av 60,000 kronor. Kostnaderna för delegationen hava beräknats till 45,000 kronor och uppgå sålunda knappt till en femtedel av vad själva utställningen kräver, men säkert är, att en dylik delegation borde, försedd med lämpliga instruktioner kunna göra vårt lands näringsliv betydande tjänster under sitt uppehåll i Brasilien, varjämte det svenska deltagandet ur rent representativ synpunkt givetvis bleve ännu mera i ögonen fallande. Emellertid borde denna delegations huvuduppgift bliva att vid detta gynnsamma tillfälle genom personliga förhandlingar träda i förbindelse med olika kretsar i Brasilien i syfte att sprida kännedom om vårt land och väcka intresse för förbindelser med detsamma. Ur denna synpunkt komme delegationen att på ett synnerligen lyckligt sätt komplettera vår eventuella utställning och därigenom för visso göra resultatet betydligt mera effektivt. Dess-

utom borde under detta besök bättre förmåner kunna vinnas för vårt land i tullpolitiskt hänseende genom en sådan delegation. Dylika förmåner hava redan beviljats andra länder bland annat inom varugrupper, som äro av stor betydelse för svensk export, och är rättelse härutinnan desto mera motiverad, som vårt land är en av Brasiliens största europeiska kunder och därifrån importerar varor till ett värde, som många gånger överstiger vår export dit. Min bestämda åsikt är därför, att större reella fördelar böra vinnas för vårt näringsliv genom att utöka det av Kungl. Maj:t föreslagna statsanslaget till det av kommerskollegium i alternativ 3 föreslagna nämligen 300,000 kronor, varigenom även vårt land får en särskild delegation utsänd. Jag vill i detta sammanhang framhålla, att i så fall hälften av kostnaderna för delegationen nämligen 22,500 kronor skulle, som av alternativ 3 framgår, bekostas av de i utställningen deltagande i form av platshyra. En summa av 300,000 kronor är för visso i denna svåra tid ett högst avsevärt belopp, men det förtjänar omnämnas, att Danmark för sin del anslagit 250,000 kronor, vadan beloppet i fråga icke ställer sig oproportionerligt högt.

Även bör man, som kommerskollegium i sin skrivelse framhållit, icke glömma vikten för hela vårt näringsliv av exportens återupplivande, ett mål som under nu rådande förhållanden givetvis är värt uppoffringar från det allmännas sida. Att vissa fördelar för våra handelsförbindelser och vår direkta reguljära linje och därmed för vårt land skulle vinnas genom ett antagande av kommerskollegii förslag alternativ 3 torde vara ställt utom allt tvivel.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag därför hemställa,

att riksdagen ville i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 145 antaga däri omnämnda av kungl. kommerskollegium utarbetat alternativ 3 oförändrat och för Sveriges deltagande i utställningen i Rio de Janeiro i enlighet härmed anslå ett belopp av 300,000 kronor.

Stockholm den 22 mars 1922.

Erik Nylander.

